



TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
VERONICA GALEA DEBONO**

Seduta tat-8 ta' April, 2008

Talba Numru. 1911/2005

Talba Nru: 1911/05VGD

Mark Camilleri (Id. 70876M) ezercenti l-kummerc taht l-isem ta' 'Firm Camilleri Bros.'

Vs

James Clifford Micallef (Id. 285364M), martu Shirley Micallef (Id. 111867M) bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti ma zewgha, u Dormax Promotional Printing Limited (C27511).

It-Tribunal

Ra l-Avviz tat-talba li permezz tieghu l-attur qed jitlob li l-konvenuti jigu kkundannati, solidalment jew min minnhom, sabiex ihallsuh is-somma ta' erba mitt lira Maltin (Lm400.00), rappresentanti l-prezz ta' magna mibjugha u

Kopja Informali ta' Sentenza

debitament ikkonsenjata. Bl-ispejjes tal-prezenti u tal-ittri interpellatorji datati 3 ta' Awissu 2005 u 6 ta' Ottubru 2005 (Dok. A u Dok. B), u bl-imghax mit-3 ta' Settembru 2004 korrispondenti għad-data tal-bejgh sad-data tal-pagament effettiv, ikoll kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti għas-subizzjoni tagħhom.

Ra r-risposta tal-konvenuti li eccepew illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom ikunu michuda bl-ispejjes kontra l-attur stante (i) illi preliminarjament, l-intimati James Clifford Micallef u Shirley Micallef m'humiex il-legittimu kontraditturi tat-talbiet attrici, u għalhekk għandhom jigu liberati bl-ispejjes mill-osservanza tal-gudizzju u (ii) illi bla pregudizzju għas-suespost, fil-mertu, l-intimati m'għandhom jagħtu xejn lill-attur, stante li l-magna in kwistjoni, li llum m'hijiex fil-pucess tal-intimati u għalhekk m'humiex qeqhdin juzawha, m'hijiex tal-kwalita' pattwita u/jew għandha difetti mohbija, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza. Salv eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Sema' x-xhieda ta' Dottor. Luigi Sansone prodott mill-attur.

Sema' x-xhieda ta' Joseph Borg Cardona prodott mill-attur.

Sema' x-xhieda ta' Chris Abela prodott mill-attur.

Sema' x-xhieda ta' l-attur Mark Camilleri.

Sema' x-xhieda tal-konvenut James Clifford Micallef.

Sema' x-xhieda ta' Anthony Fenech Soler prodott mill-konvenuti.

Sema' x-xhieda tal-Inginier Joseph Galea prodott mill-konvenuti.

Ra d-dokumenti kollha li gew esebiti.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' t-trattazzjoni tal-avukati difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra.

Illi fil-qosor, il-fatti tal-kaz huma s-segwenti. L-attur kellu magna, u cioe 'cutter industrijali', li kien xtraha gdida xi hmistax il-sena qabel, liema magna huwa offra ghall-bejgh lill-konvenut James Clifford Micallef u peress illi dan ta' l-ahhar kien accetta li jixtri l-magna, u l-partijiet ftehmu fuq prezz, din il-magna giet mibjugha lill-konvenut.

Skond l-attur, din il-magna giet konsenjata lill-konvenut fil-mahzen privat tieghu gewwa l-Birkirkara, u l-konvenut kien inghata perjodu ta' kreditu sabiex ihallas. Wara li ghadda xi zmien pero, l-attur kien cempel il-konvenut sabiex dan ihallas, u l-konvenut kien tah 'post-dated cheque'. Meta mbagħad eventwalment l-attur mar biex isarrat ic-cekk, dan gie 'referred to drawer'. Peress illi l-prezz qatt ma thallas mill-kovnenut kellha ssir din il-kawza.

Illi skond l-attur, meta saru n-negozjati tal-bejgh tal-magna, l-konvenut qatt ma semma xi kumpanija, jew li kien qiegħed jinnegozja għan-nom ta' xi kumpanija. L-attur kien taht l-impressjoni li kien qiegħed jinnegozja mal-konvenut f'ismu proprju anki ghaliex fil-passat meta huwa kien biegh xi oggetti lill-konvenut li kien qiegħed jagixxi għan-nom ta' xi kumpanija, l-oggetti kienu jigu konsenjati gol-mahzen tal-fabbrika tal-konvenut gewwa Santa Venera.

Skond l-attur għal madwar perjodu ta' erba xhur wara l-konsenja tal-magna, l-konvenut qatt ma kien ilmenta dwar il-magna, u kien biss wara li ghaddew dawn l-erba xhur illi l-attur ircieva ilmenti mingħand il-konvenut. Fil-fatt kien biss meta l-attur beda jinsisti fuq il-pagament, illi l-konvenut beda jilmenta dwar il-magna.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-attur ikkonferma illi huwa qatt ma rcieva xi att gudizzjarju dwar dawn l-ilmenti tieghu, u l-magna qatt ma giet ritornata lilu.

In oltre, l-attur ikkonferma illi qabel ma biegh il-magna lill-konvenut huwa fil-prezenza tieghu kien ippruvaha u din kienet qed tahdem kif suppost.

Minn-naha tieghu l-konvenut ikkonferma illi huwa Direttur tas-socjeta' Dormax Promotional Printing Limited, u li l-attur qatt ma biegh xi haga lilu personalment. Skond hu, meta l-attur kien offra l-magna in kwistjoni ghall-bejgh, hu ma kellux bzonnha, u kien ser ikollu bzonnha biss tlett xhur wara. Ghalhekk il-magna giet konsenjata gewwa mahzen Hal Balzan, li l-konvenut l-ewwel qal li kienet tieghu, u wara kkorega ruhu u qal li kienet tal-kumpanija.

Skond il-konvenut, meta eventwalment din il-magna giet biex tintuza, irrizulta li kienet difettuza u ma kenitx qed tahdem. Ghalhekk huwa kien kellem lill-attur sabiex jibghat lil xi hadd ha jara l-magna, izda l-attur fil-fatt qatt ma baghatlu li xi hadd.

Illi fl-istadju meta l-konvenut mar sabiex iqabbad il-magna ghall-ewwel darba minn meta giet għandu, din il-magna kienet tinsab gewwa l-Marsa, u dana ghaliex skond l-hu, l-operazzjoni tal-kumpanija kienet caqalqet għal Marsa dak iz-zmien. Sussegwentement in-negożju kien inbiegh mill-konvenut u għalhekk inbiegh ukoll il-makkinarju kollu hlief ghall-magna in kwistjoni peress illi ma kenitx qed tahdem. Ghalhekk il-magna reggħet giet spostjata mill-Marsa għal go mahzen f'Santa Venera.

Waqt li kien qed jixhed in kontro ezami, l-konvenut qal illi l-ftehim tieghu mal-attur kien wieħed ta' xiri, fis-sens illi huwa kien xtara l-magna mingħand l-attur. Meta gie mitlub jispjega x'konnessjoni kellu mal-kumpanija Dormax Promotion Printing Limited, huwa qal li m'ghandu x'jaqsam xejn ma din il-kumpanija, u ma kienx f'pozizzjoni jispjega ghaliex huwa hareg cekk intestat fuq din il-kumpanija, sabiex hallas lill-attur. Mistoqsi jekk huwa kienx informa lill-attur li kien qiegħed jinnegożja fissem il-

Kopja Informali ta' Sentenza

kumpanija Dormax Promotional Printing Limited, huwa qal biss illi d-diskors sar fl-ufficcju tal-kumpanija u li l-magna kellyu bzonnha ghan-negozju tal-kumpanija.

Il-konvenut stqarr ukoll illi huwa qatt ma ddepozita l-magna fil-Qorti u lanqas ma kien beda xi proceduri kontra l-attur fir-rigward tal-istess magna.

Illi x-xhud l-Inginier Joseph Galea xehed illi huwa gie mqabbad mill-konvenut sabiex ihaddem il-magna in kwistjoni, u din il-magna kienet tinsab gewwa post tal-konvenut fil-Marsa. Huwa kien ipprova jqabbar din il-magna izda wara li qabbar is-supply tal-elettriku magħha, xorta wahda ma kienitx bdiet tahdem. Il-konvenut ma kienx tah permess sabiex jivverifika izjed fil-fond x'kienet il-problema ghaliex l-ewwel ried ikellem lill-persuna mingħand min xtara l-magna. Fil-fatt dan ix-xhud ma regħħax ra l-magna wara din l-okkazjoni. L-istess xhud jghid illi din l-okkazjoni meta mar jara l-magna kienet bejn wieħed u iehor f'Dicembru.

Ix-xhud Anthony Fenech Soler prodott mill-konvenut xehed ukoll illi meta l-Inginier ipprova jqabbar il-magna, huwa kien prezenti, u li dan kien sar wara li kienu gabu l-magna gewwa l-mahzen tal-Marsa. Huwa xehed illi din il-magna kienet tqiegħdet fi tlett garaxxijiet differenti, kollha tal-konvenut.

Illi fir-rigward ta' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti, u cioe illi James Clifford Micallef u Shirley Micallef m'humiex il-legittimi kontraditturi tat-talbiet attrici, it-Tribunal jagħmel dawn is-segwenti osservazzjonijiet.

Fl-ewwel lok, l-attur fix-xhieda tieghu jinsisti illi huwa għamel in-negozju għal-bejgh tal-magna in kwistjoni dejjem ma James Clifford Micallef, u dan ta' l-ahhar qatt ma qallu b'mod car li kien qiegħed jidher għan-nom ta' xi kumpanija partikolari. Tant hu hekk illi l-konsenja tal-magna mill-attur ghall-konvenut saret fil-mahzen tal-konvenut gewwa l-Birkirkara, liema mahzen skond l-attur, hija proprjeta' personali tal-konvenut. Il-konvenut qatt ma nnega dan il-punt fix-xhieda tieghu. Skond l-attur meta

precedentement huwa kien biegh xi makkinarju lill-kumpanija tal-konvenut, dawn kienew gew konsenjati gewwa l-mahzen tal-fabbrika tal-kovnenut gewwa Santa Venera.

Illi huwa car li l-konvenut qatt ma kien preciz, dwar f'isem liema kumpanija kien qiegħed jinnegożja ma l-attur. Fix-xhieda tieghu għamel sensiela ta' assunzjonijiet u wera li kien qiegħed jiġi pretendi li l-attur jasal ghall-certu konkluzzjonijiet wahdu.

Illi gie pruvat li l-partijiet ftehma fuq prezz u sussegwentement il-magna giet konsenjata. Dakinhar pero, ma sar l-ebda hlas, u wara ftit, l-attur beda jīgħi wara l-kovnenut sabiex jithallas. Kien biss wara li ghadda ftit zmien illi l-konvenut ghadda c-cekka lill-attur. Dan kien cekk ta' kumpanija jisimha Dormax Promotion Printing Limited, u cioe kumpanija li lanqas biss tezisti, ghaliex se mai, il-kumpanija tal-konvenut jisimha Dormax Promotional Printing Limited. Dan il-punt ikompli jsahhah il-fatt illi kien impossibbli ghall-attur li jkun jaf li James Clifford Micallef kien qed jagħixxi f'isem kumpanija partikolari. Mbaghad, il-konvenut ma kienx f'pozizzjoni li jispjega ghaliex hareg cekk f'isem kumpanija li lanqas biss tezisti, u t-tentattiv tieghu li jghid illi dan kien zball tal-bank ma jreggix. Kellha tkun ir-responsabbilta' tal-konvenut biss li jaġhti l-informazzjoni korretta, u li ma johloqx konfuzjoni f'mohh il-persuna li jkun qiegħed jinnegożja magħha.

Illi t-Tribunal jirrileva li huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza nostrana illi bniedem normalment jikkuntratta għaliex innifsu sakemm ma jindikax b'mod car u inekwivoku li qiegħed jikkontratta f'isem haddiehor.

Illi fis-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell fil-kawza Lawrence Formosa et nomine vs Silvio Felice, deciza fis-6 ta' Ottubru 1999, il-Qorti qalet hekk:- '*Jispetta lill-gudikant li jizen ic-cirkostanzi ta' kull kaz biex jasal ghall-konvċiment jekk kellux jew le jkun apparenti lill-kontraenti illi xi parti kienet qed tidher in rapprezentanza ta' haddiehor. Certi kazijiet huma ovvji, oħrajn mhux*

daqstant ovvji. Fejn hemm dubju pero', wiehed kelly jippresumi illi l-persuna li qed tikkontratta kienet hekk qed taghmel f'isimha propriu.'

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawza 'John Vella nomine vs Anthony Vella et (Deciza 3 ta' Dicembru 1999), - 'Hu dak il-mument li kien rilevanti u kien f'dak il-mument illi min innegoza mas-socjeta' attrici kelly jirrileva b'mod car u univoku illi f'dik il-kuntrattazzjoni ma kienx qieghed jidher f'ismu imma f'isem persuna ohra ben identifikata. Kelli jassigura li dan il-fatt ikun gie sewwa a konoxxenza tas-socjeta' attrici f'dak il-mument ghaliex altrimenti jkun qieghed jassumi personalment ir-responsabbilta' ghan-negozju minnu kontrattat u ghall-obbligi li kien jimporta.'

Fil-kawza 'Formosa vs Felice' fuq imsemmija, I-Qorti kompliet tghid illi:- 'il-prova kontrarja naturalment kellha tispetta l-persuna li kien qed jidher f'isem u ghan-nom ta' haddiehor. Dan mhux biss kelly jiprova li hu kien qieghed jagixxi bhala mandatarju ta' haddiehor imma wkoll kelly jiprova illi tali fatt kien gie a konoxxenza tal-persuna li magħha jkun qieghed jikkontratta.'

Illi tenut kont ta' dan kollu, t-Tribunal jidhirlu illi l-konvenut James Clifford Micallef ma kienx spjega lill-attur b'mod car u univoku li huwa kien qieghed jinnegoza ghan-nom ta' kumpanija partikolari, u għalhekk l-attur kelly ragun li jahseb li James Clifford Micallef kien qieghed jikkuntratta f'ismu propriu.

Illi fir-rigward tat-tieni eccezzjoni tal-konvenuti, fl-ewwel lok ma ngabet ebda prova da parti tagħhom illi l-magna in kwistjoni llum ma tinsabx fil-pussess tagħhom, u li għalhekk mħumiex qedin juzawha. Minn ezami tal-provi jidher illi l-magna fil-fatt baqghet fil-pussess tal-konvenuti, u li se mai m'hijiex qed tintuza ghaliex ma kenitx qed tahdem.

Illi rigward il-punt jekk il-magna hijiex tal-kwalita' pattwita jew le u/jew jekk għandha difetti mohbija, it-Tribunal irid jagħmel is-segwenti osservazzjonijiet.

Fl-ewwel lok, hareg car mill-provi illi minn meta giet ikkonsenjata l-magna sa meta l-konvenuti ppruvaw ihaddmuha, ghaddew diversi xhur. Jekk wiehed jikkalkola li ic-cekk ghall-hlas kien ‘post dated’ b’xi tlett xhur, u għandu d-data ta’ 5 ta’ Ottubru 2004, u l-Inginier ipprova iqabbad il-magna f’Dicembru, hemm it-trapass ta’ bejn wiehed u iehor sitt xhur bejn il-konsenja u meta ippruvaw ihaddmu l-magna.

In oltre hareg car ukoll illi l-magna giet trasportata mill-konvenuti minn imħażen għal iehor diversi drabi waqt li kienet fil-pussess tagħhom. L-attur xehed car illi din hija magna li sabiex ticcaqqlaq minn post għal iehor għandha bzonn hafna attenzjoni. L-attur ma kienx involut fit-trasport li għamlu l-konvenuti u għalhekk ma kellu l-ebda kontroll fir-rigward tal-istess.

Il-konvenut kien konxju tal-fatt li kien qiegħed jixtri magna ‘second hand’, u għalhekk jekk kellu jagħmel xi verifikasi dwar l-istat tagħha, kellu jagħmilhom bil-galbu qabel ma xtara l-istess. Li gie pruvat u mhux kontestat huwa l-fatt illi l-attur qabbar il-magna quddiem il-konvenut qabel ma xtraha, u din kienet tahdem. Di piu, jidher illi l-Inginier Joseph Galea mqabbar mill-konvenut ipprova jixghel il-magna biss, u meta talab li jindaga ftit izjed sabiex jara x’setghet kienet ir-raguni li l-magna ma kienit qed tahdem, il-konvenut ma halliehx jagħmel hekk. Għalhekk muwiex car jekk din il-magna verament ma tahdimx jew jekk inkella bi ftit tiswija jew manutensjoni tista’ terga’ tibda tahdem mingħajr problemi.

Għalhekk it-Tribunal m’huwiex konvint illi l-magna seta’ kellha xi difett latenti jew li ma kienitx tal-kwalita’ pattwita, ghaliex il-hsarat li grāw lill-magna setghu facilment grāw minhabba nuqqasijiet attribwibbli lill-konvenuti, jew minhabba traskuragni tagħhom.

Fl-ahħarnett, il-konvenut Micallef ma ha l-ebda passi sabiex jikkawtela d-drittijiet tieghu f’dan ir-rigward. Il-magna kienet u għadha fil-pussess tieghu, u qatt ma giet depozitata il-Qorti kif se mai kellu jsir. Lanqas ma ttieħdu xi proceduri ohra da parti tal-konvenut sabiex il-bejgh jigi

Kopja Informali ta' Sentenza

rexiss. Dawn kellhom ikunu r-rimedji li l-ligi taghti lill-konvenut, izda gjaladarba l-konvenut ghazel li ma jiehux passi kif mehtiega, ma jistax issa jippretendi sempliciment li ma jhallasx il-prezz tal-bejgh.

Ghal dawn il-motivi t-Tribunal jaqta u jiddeciedi billi filwaqt li jichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, jilqa t-talba attrici biss fil-konfront tal-konvenuti James Clifford Micallef u martu Shirley Micallef bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti ma zewgha, u jichadha fil-konfront tal-kumpanija Dormax Promotional Printing Limited, u ghalhekk jikkundanna lill-konvenuti James Clifford Micallef u Shirley Micallef ihallsu lill-attur is-somma ta' disa mijja u wiehed u tletin Ewro, u hamsa u sebghin centezmu (€931.75), ekwivalenti ghal Lm400, bl-imghax kif mitlub fl-Avviz. L-ispejjes kollha tal-kawza għandhom jigu ssopportati mill-konvenuti James Clifford Micallef u Shirley Micallef.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----